Doplňujúce informácie k pripomienkam uvedeným v stanoviskách doručených k Zámeru „ Revitalizácia a obnova brownfieldu v sanovanom území terminálu ”						
Č.	Organizácia	Stanovisko č.	Dátum	Pripomienky		Stanovisko
1	Dopravný úrad	21315/2023/ROP-002/47327	12.9.2023		Dopravný úrad vydáva z hľadiska **ochrany záujmov civilného letectva nasledovné** stanovisko:	-
					Riešené územie sa nachádza v ochranných pásmach (ďalej len „**OP**“): ✓ Letiska M.R. Štefánika, Bratislava (ďalej len „**letisko**“), určených rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-66/81 zo dňa 03.07.1981, v spojení s rozhodnutím Dopravného úradu č. 3755/2014/ROP-022-OP/36087 zo dňa 10.12.2014 o zmene ochranných pásiem Letiska M.R. Štefánika, Bratislava a	Informáciu berieme na vedomie.
					Z OP vyplýva pre riešené územie **výškové obmedzenie** stavieb (objekty vrátane všetkých zariadení umiestnených na ich vrcholoch a strechách /komíny, vzduchotechnika, reklamné zariadenia/logá, antény, technológie a pod./), ostatných objektov a zariadení nestavebnej povahy / vrátane najvyššieho bodu stavebných mechanizmov použitých pri realizácii stavby (veža, tiahlo, maximálny zdvih ramena žeriava, betón pumpy a pod.)/, určené:	Informáciu berieme na vedomie.
				a	OP šikmej prekážkovej roviny vzletového a pristávacieho priestoru vzletovej a pristávacej dráhy 13/31 v zakrivenom smere v rozmedzí nadmorských výšok – 207,7 - 213,4 m n.m. Bpv, t. j. v rozmedzí výšok 68,7 – 74,3 m od úrovne pôvodného terénu pričom obmedzujúca výška na pozemku stúpa v sklone 1:70 v smere od letiska, (pri úrovni terénu 139,0 m n.m. Bpv, ktorý bol prevzatý z webovej aplikácie Mapový klient ZBGIS (DMR5.0))	Informáciu berieme na vedomie.
				b	OP kužeľovej plochy letiska v rozmedzí nadmorských výšok 201,5 – 212,9 m n.m. Bpv od úrovne terénu, t. j. v rozmedzí výšok 62,5 – 73,9 m, pričom obmedzujúca výška stúpa na pozemku v sklone 1:25 v smere od letiska.	Informáciu berieme n vedomie.
					Keďže sa jednotlivé OP prelínajú, záväznou nadmorskou výškou je výška stanovená OP s nižšou hodnotou.	Informáciu berieme n vedomie.
					Predložený zámer s navrhovanou výškou predajných skladov s administratívno-sociálnymi vstavkami 11,0 m od terénu t. j. s nadmorskou výškou 150,0 m n.m. Bpv rešpektuje výškové obmedzenie OP letiska a nie je ani predpoklad jeho presahu prípadným použitím stavebných mechanizmov.	Informáciu berieme n vedomie.
					Z pohľadu Dopravného úradu neexistujú vplyvy, ktoré by mali byť pri zámere navrhovanej činnosti posúdené podrobnejšie, teda také, ktoré by mali byť posudzované podľa zákona č. 24/2006	Informáciu berieme na vedomie.

					Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Dovoľujeme si Vás informovať, že toto stanovisko je vydané len z hľadiska záujmov civilného letectva.	
2	Mestská časť Bratislava - Rača	17084/3097/2023/UP-VIR	25.9.2023		**Stanovisko Mestskej časti Bratislava-Rača k zámeru:**	-
				1	návrh predmetného areálu znázorňuje trasu preložky cesty II/502 podľa platného územného plánu, ktorej časť sa nachádza v riešenom území, ale areál rozdeľuje na dve časti, čím je diskutabilné plnohodnotné využitie a funkčnosť oboch častí zámeru a využívanie hál na navrhovaný účel v prípade výstavby preložky cesty II/502 v zmysle platného územného plánu Bratislavy aj vzhľadom na dve prepojenia v rámci areálových komunikácii, ktoré sú nevyhnutné pre zabezpečenie funkčnosti riešeného návrhu ako celku	Záujmové územie je podľa platného územného plánu určené na funkčné využitie: - k.ú. Rača - D 302 – distribučné centrá, sklady, stavebníctvo – Rozvojové územie - k.ú. Vajnory - 302 - distribučné centrá, sklady, stavebníctvo – Stabilizované územie Spôsob funkčného využitia plôch podľa ÚP Územie slúžiace pre umiestňovanie skladových areálov, distribučných a logistických centier ako aj trvalé stavebné dvory a zariadenia, vrátane dopravného a technického vybavenia a plôch líniovej a plošnej zelene. Vzhľadom na výškové usporiadanie okolitých komunikácií ako aj blízkosť železnice, ktorú bude budúca cesta II/502 nadchádzať, je zrejmé, že budúca komunikácia bude križovať areál mimoúrovňovo, a teda je uvažované so zachovaním funkčnosti areálu aj po vybudovaný preložky tejto komunikácie.
				2	žiadame zachovať prístup na pozemky nachádzajúce sa severne od zámeru cez cestu na pozemku parc. č. 3173 a 2757 CKN	Navrhovateľ prístup na pozemky nachádzajúce sa severne od zámeru cez cestu na pozemku parc. č. 3173 a 2757 CKN zachoval. Uvedené miesto napojenia príjazdovej cesty je vyobrazené v prílohe č. 2 zámeru navrhovanej činnosti– Zastavovacia situácia - konkrétne miesto je označené písmenom F.
				3	žiadame do objektovej skladby zámeru zahrnúť aj opravu celého dopravného napojenia od križovatky Na pántoch/Rybničná do samotného areálu	Rekonštrukcia dopravného napojenia bude riešená v samostatnej projektovej dokumentácii.
				4	žiadame akceptovať ochranné pásmo železníc a ponechať priestor na možné napojenie logistického areálu na železničnú dopravu	Požiadavku berieme na vedomie, zámer navrhovanej činnosti ponecháva priestor na možné napojenie logistického areálu na železničnú dopravu.
				5	žiadame pri návrhu zakladania stavieb zohľadniť stredné radónové riziko nachádzajúce sa v danej lokalite a navrhnúť potrebné opatrenia	Požiadavku berieme na vedomie.
				6	žiadame preveriť vhodnosť navrhovaného systému zachytávania dažďových vôd vypracovaním hydrogeologického prieskumu vo vzťahu k navrhovanému vsaku v areáli a aj vzhľadom na bývalú environmentálnu záťaž v území Bratislava-Rača – terminál Slovnaft – SK/EZ/B3/143 v Registri environmentálnych záťaží SR,	Systém zachytávania dažďových vôd bol vypracovaný na základe podrobného inžinierskogeologického prieskumu, zo dňa 07.09.2023, vypracoval V&V GEO, s.r.o.
				7	žiadame doplniť zámer o výsledky po sanačného monitoringu a potvrdenie z roku 2015 o ukončení sanácie a vyradení lokality z REZ-časti B a ponechaní v	Posanačný monitoring je verejne dostupný na enviroportáli na následnom linku: https://envirozataze.enviroportal.sk/Monitoring-

					REZ časti C – evidencia sanovaných a rekultivovaných lokalít, nakoľko sa v predmetnom území na dotknutých pozemkoch nachádzala environmentálna záťaž, ktorá vznikla v spojitosti s dlhoročným skladovaním ropných produktov spoločnosťou Slovnaft a.s., s označením Bratislava-Rača – terminál Slovnaft – SK/EZ/B3/143 v Registri environmentálnych záťaží SR	zataze/B3-(007)-Bratislava-Raca-terminal-Slovnaft-register-C/1987 Posanačný monitoring preukázal úspešnosť sanácie. Limitné (odporúčané) hodnoty neboli prekročené.
					Mestská časť Bratislava-Rača žiada uvedenú **činnosť posudzovať** v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov	Požiadavka je v kompetencii príslušného úradu.
3	Hlavné mesto SR Bratislava	MAGS OEaTI 57561/2023-489634	13:9:2023		Podľa § 23 ods. 4 zákona Vám predkladáme k zámeru nasledujúce stanovisko:	-
				1	**Z hľadiska územného plánovania:** Obsah, rozsah a podrobnosť predloženej dokumentácie neumožňuje celkové posúdenie zámeru vo vzťahu k Územnému plánu hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007, v znení zmien a doplnkov (ďalej len „ÚPN“). *Vzťah k ÚPN Hlavné mesto SR Bratislava ako dotknutý orgán územného plánovania podľa §140a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, vyjadrí vo svojom záväznom stanovisku. Podkladom pre posúdenie je dokumentácia spracovaná podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona.*	Informáciu berieme na vedomie.
				2	**Z hľadiska systémov technickej infraštruktúry:** Pri spracovaní projektovej dokumentácie je potrebné rešpektovať trasy a zariadenia jednotlivých systémov technickej infraštruktúry (zásobovanie vodou, odkanalizovanie, zásobovanie elektrickou energiou, plynom, teplom, produktovody, telekomunikácie, protipovodňová ochrana) vrátane ich ochranných a bezpečnostných pásiem. Upozorňujeme, že verejná kanalizačná sieť v Bratislave je preťažená a správca kanalizácie BVS, a. s., nepovoľuje pre novú zástavbu zaústenie dažďových vôd do verejnej kanalizácie. Medzi hlavné adaptačné opatrenia patrí potreba hospodárenia so zrážkovou vodou. V záujme tvorby priaznivej mikroklímy mestského prostredia je nevyhnutné zrážkové vody zadržať v území, kde dopadli čo najdlhšie návrhom vhodných vodozádržných opatrení, ako sú zelené strechy, otvorené vodné plochy, priepustné spevnené plochy, retenčné nádrže s regulovaným odtokom a infiltračné zariadenia. Zrážkovú vodu z retenčných nádrží odporúčame využívať na závlahu areálovej zelene. SHMÚ v termíne 08/2021 aktualizoval návrhové intenzity dažďa pre Bratislavu, ktoré sa zvýšili. Pri výpočtoch potrebného objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky v území je potrebné **pre lokality Devín, Lamač, Záhorská Bystrica, Devínska Nová Ves, Vajnory, Rača, Dúbravka, Karlova Ves a Vinohrady je potrebné použiť aktualizovanú (SHMÚ) 50-ročnú návrhovú**	Návrh rešpektuje trasy a zariadenia jednotlivých systémov technickej infraštruktúry, vrátane ich ochranných a bezpečnostných pásiem. Koncept vysporiadania sa s dažďovými vodami je spracovaný s ohľadom na zadržiavaní dažďových vôd na území, v záujme tvorby priaznivej mikroklímy a zmierňovania klimatických zmien. Výpočet objemu retenčných prvkov bol spracovaný na základe nových sprísnených požiadaviek a teda uvažoval s 50 ročným dažďom, trvajúcim 120min, s intenzitou 80,6 l.s.-1.ha-1. Súčiniteľ odtoku zo striech, spevnených plôch a komunikácii k=1. Vo výpočte vsakovania bolo ďalej na základe inžiniersko-geologického prieskumu uvažované s koeficientom filtrácie kf=5.10-5m a koeficientom bezpečnosti f=2,0 (2x pomalšie vsakovanie). Výpočtom je preukázané: Množstvo spadnutých zrážok 2341,8 m3 Množstvo vsiaknutých zrážok 214,1 m3 Navrhovaný užitočný objem 2127,7 m3 Na základe hore uvedeného je uvažované s vsakovacím jazierkom s akumulačným objemom cca 1800m3, pričom chýbajúci akumulačný objem cca 400m3 (min. 327,7m3) bude doplnený

					prívalovú zrážku p=0,02, trvajúcu 120 min., s intenzitou i=80,6 l.s-1.ha-1 a súčiniteľ odtoku zo striech, spevnených plôch a komunikácií k=1. Dôvodom uvedených sprísnených požiadaviek sú prebiehajúce klimatické zmeny, ktoré so sebou prinášajú striedanie dlhých období sucha s prívalovými dažďami, ktoré sa vyznačujú svojou extrémnosťou a početnosťou a nebezpečenstvom vzniku lokálnych záplav. Požiadavka je koordinovaná s Okresným úradom Bratislava, SVP, š. p., BVS, a. s. a SHMÚ.	podzemnými retenčnými prvkami v rámci areálu – tak ako je uvedené v odovzdanom zámere, časť Dažďová kanalizácia. Hore uvedené bude podrobnejšie spracované v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie, výpočet bude v jednotlivých stupňoch priebežne aktualizovaný a koordinovaný s hydrogeologickým posudkom, ktorý bude súčasťou projektu pre stavebné povolenie.
				3	**Z hľadiska vplyvov na životné prostredie, vrátane kumulatívnych vplyvov:** ***Zeleň, tvorba krajiny:*** <u>K výrubu drevín</u> - podľa predloženého zámeru sa na ploche riešeného územia vyskytujú náletové dreviny. V ďalšom stupni projektovej dokumentácie žiadame doplniť dendrologické posúdenie spracované odborne spôsobilou osobou a požiadať o súhlas príslušného orgánu ochrany prírody podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Spracovať aj dokumentáciu k ochrane jestvujúcich drevín určených na ponechanie, resp. ochrane drevín, ktoré by mohli byť zasiahnuté činnosťou pri realizácii daného zámeru. Výrub drevín je potrebné vykonať v mimo hniezdnom období. <u>K návrhu sadovníckych úprav:</u> K navrhovanej koncepcii sadovníckych úprav vrátane výsadby drevín v rámci parkovísk a po obvode navrhovaných objektov nemáme pripomienky. Ideálne je vysadiť 1 strom na 4 parkovacie miesta (rozostupy navrhnúť v závislosti od veľkosti korún stromov v dospelosti). V prípade výsadby drevín je potrebné uplatniť súčasné odborné poznatky a postupy zakladania výsadieb a starostlivosti o dreviny, platné arboristické štandardy (zdroj: https://www.sopsr.sk/web/?cl=4103) vrátane STN 83 7010 Ochrana prírody. Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie), navrhnúť účinný spôsob závlahy novovysadených drevín, využívať opatrenia napomáhajúce infiltrácii a odvedeniu zrážkovej vody do prekoreniteľného priestoru - prekoreniteľné bunky, štrukturálny substrát pre zvýšenie infiltrácie zrážkovej vody, drenáže pre odvedenie prebytočnej vody z výsadbovej jamy. Pri výsadbách drevín, v záujme predchádzania kolízií, redukcii a poškodzovaniu drevín v neskoršom období je potrebné zachovávať primerané odstupové vzdialenosti od stavebných objektov a technickej infraštruktúry. V ďalšom stupni projektovej dokumentácie žiadame spracovať sadovnícke úpravy (s navrhovanou druhovou skladbou) krajinným architektom. Pri výbere drevín do výsadby v rámci parkovísk je potrebné voliť dreviny odolnejšie voči prejavom klimatickej zmeny (uprednostňovať domáce odolnejšie druhy drevín), nepriaznivým stanovištným podmienkam - posypové soli, exhaláty, spevnené plochy, s menšími nárokmi pre potrebnú veľkosť koreňového priestoru v dospelosti, orezy. V rámci výsadieb žiadame nepreferovať guľovité a stĺpovité formy.	Vypracovaný dendrologický posudok tvorí prílohu k doplňujúcim informáciám. Výrub drevín a výrubové povolenie bude riešené v súlade s platnou legislatívou. Navrhované sadovnícke úpravy a adaptačné opatrenia na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy, budú prenesené do ďalších stupňov projektovej dokumentácie. V rámci sadových úprav bude v ďalších stupňoch zohľadnená požiadavka na výsadbu pásov s lúčnymi kvetmi, na podporu biodiverzity.

					Uvedené adaptačné opatrenia na zmierňovanie negatívnych dopadov zmeny klímy - zelené strechy (na miestach, kde nebudú inštalované fotovoltické panely), popínavá zeleň na fasáde, výsadba stromoradí v polohe parkoviska, popri objektoch, areálovej komunikácii a pozdĺž oplotenia, navrhované retenčno-vsakovacie opatrenia (vsakovacie jazierko, retenčné stoky a nádrže) je potrebné zohľadniť v rámci ďalších stupňov povoľovania stavby. S ohľadom na podporu biodiverzity a opeľovačov žiadame do plôch trávnikov vysadiť aj pásy s lúčnymi druhmi.	
				4	***Ochrana prírody a krajiny, ÚSES:*** Zámer sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nachádza v území s 1. stupňom územnej ochrany a nie je v prekryve s prvkami RÚSES. *Nepredpokladáme významný vplyv* navrhovanej činnosti na chránené územia a ich ochranné pásma v zmysle § 17, územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 v zmysle § 28, územia medzinárodného významu v zmysle § 28b a chránené stromy v zmysle § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. *Nepredpokladáme významný vplyv* navrhovanej činnosti na významné prvky územného systému ekologickej stability.	Informáciu berieme na vedomie.
				5	***Ovzdušie:*** Ako zdroje tepla sú navrhované tepelné čerpadlá vzduch - vzduch a elektrické sálavé panely, nevzniknú nové zdroje znečisťovania ovzdušia. Berieme na vedomie. S ohľadom na kvalitu ovzdušia a rešpektovanie zákona č. 146/2023 Z. z, ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov žiadame počas výstavby (najmä počas búracích prác), a tiež počas prevádzky realizovať opatrenia na obmedzovanie prašnosti.	Informáciu berieme na vedomie.
				6	***Vody:*** Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku - pri návrhu a realizácii vsakovacích systémov, resp. retenčno-vsakovacích systémov je potrebné: • dodržiavať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích predpisov (ďalej len „vodný zákon“) a rešpektovať stanovisko správcu dotknutého povodia, • rešpektovať výsledky odborného hydrogeologického posúdenia dotknutej lokality odborne spôsobilou osobou v zmysle znenia všeobecne záväzných právnych predpisov, • vsakovacie systémy, resp. retečno-vsakovacie systémy, navrhovať a realizovať s ohľadom na hydrologické a odtokové pomery riešeného územia a s ohľadom na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia,	Hydrogeologický posudok bude tvoriť súčasť dokumentácie pre stavebné povolenie. Opatrenia a monitoring uložené príslušnými orgánmi vo vzťahu k evidovanej sanovanej environmentálnej záťaži B3 - (007) / Bratislava - Rača - terminál Slovnaft SK/EZ/B3/143 budú zohľadnené v dokumentácii pre stavebné povolenie. V súčasnom stave poznania projektu nie je uvažované s odvedením dažďových vôd do vodného toku.

					okolitých pozemkov, objektov, komunikácii a zelene tak, aby infiltráciou nedochádzalo k negatívnemu vplyvu na ne. V blízkosti riešeného územia pretekajú vodné toky Na pántoch a Vajnorský potok, v prípade odvádzania vôd do týchto vodných tokov (alebo do ich prítokov), pri akýchkoľvek zásahoch / činnostiach na vodných tokoch a ich pobrežných pozemkoch je potrebné rešpektovať stanovisko správcu vodného toku a povodia a dodržiavať ustanovenia vodného zákona a zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami. <u>Informáciu o dotknutých vodných tokoch žiadame v ďalšom stupni zapracovať do projektovej dokumentácie.</u> Pri plánovaní, návrhu, sanácii riešeného územia a realizácii navrhovanej činnosti je potrebné rešpektovať: • stanoviská, posúdenia, vyjadrenia a súhlasy príslušných štátnych orgánov ochrany prírody a krajiny, štátnej vodnej správy, štátnej správy ochrany ovzdušia, štátnej správy odpadového hospodárstva, štátnej geologickej správy, orgánov štátnej správy na úseku environmentálnej záťaže, orgánov štátnej správy pre životné prostredie a osôb poverených ministerstvom životného prostredia pre výkon kompetencií vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov, • opatrenia a monitoring uložené príslušnými orgánmi vo vzťahu k evidovanej sanovanej environmentálnej záťaži B3 - (007) / Bratislava - Rača - terminál Slovnaft SK/EZ/B3/143.	
				7	***Hluk:*** Z výsledkov akustickej štúdie *REVITALIZÁCIA A OBNOVA BROWNFIELDU V SANOVANOM ÚZEMÍ BÝVALÉHO TERMINÁLU BRATISLAVA - RAČA, August 2023)* vyplýva, že prevádzka navrhovanej činnosti nespôsobí prekročenie prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku. Upozorňujeme však na potrebu rešpektovať zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášku č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí	Informáciu berieme na vedomie.
				8	***Odpady:*** V ďalšom stupni projektovej dokumentácie žiadame uviesť navrhované spôsoby nakladania s odpadmi vznikajúce počas výstavby (činnosťou R alebo D) v súlade s § 77 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a vyhláškou MŽP SR č. 344/2022 Z. z. o stavebnom odpade a odpade z demolácií.	Požiadavka bude zapracovaná v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.
					Záver: Z hľadiska vzťahu navrhovanej činnosti / stavby k ÚPN komplexný súlad, resp. nesúlad predmetnej stavby s ÚPN vyjadrí Hlavné mesto SR Bratislava vo svojom záväznom stanovisku k investičnej činnosti.	Požiadavky budú zapracované na základe vyššie uvedených odpovedí.

					Z hľadiska technickej infraštruktúry žiadame rešpektovať pripomienky uvedené v tomto stanovisku. <u>Z hľadiska vplyvov na životné prostredie, vrátane kumulatívnych vplyvov:</u> Pri plánovaní, návrhu, sanácii riešeného územia a realizácii navrhovanej činnosti žiadame rešpektovať stanoviská, posúdenia, vyjadrenia a súhlasy príslušných orgánov štátnej správy pre životné prostredie a osôb poverených ministerstvom životného prostredia pre výkon kompetencií vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov. Súčasne žiadame rešpektovať opatrenia a monitoring uložené príslušnými orgánmi vo vzťahu k evidovanej sanovanej environmentálnej záťaži B3 - (007) / Bratislava - Rača - terminál Slovnaft SK/EZ/B3/143. Vo vzťahu k ochrane vôd a pri návrhu a realizácii odvádzania vôd z povrchového odtoku, vsakovacích systémov, resp. retenčno-vsakovacích systémov je potrebné rešpektovať výsledky odborného hydrogeologického posúdenia, platnú právnu úpravu v oblasti vodného hospodárstva a stanovisko správcu dotknutého povodia. Upozorňujeme, že v blízkosti riešeného územia pretekajú vodné toky, v prípade odvádzania vôd do týchto vodných tokov a pri akýchkoľvek zásahoch / činnostiach na vodných tokoch a ich pobrežných pozemkoch je potrebné rešpektovať stanovisko správcu vodného toku. Informáciu o dotknutých vodných tokoch žiadame zapracovať v ďalšom stupni projektovej dokumentácie. Vo vzťahu k zeleni žiadame v ďalšom stupni projektovej dokumentácie doplniť dendrologické posúdenie, vrátane projektu sadovníckych úprav. V prípade výrubu drevín je potrebné požiadať o súhlas orgánu ochrany prírody podľa zákona č. 543/2002 Z. z. a tento vykonať v mimohniezdnom období. Počas realizácie žiadame rešpektovať dreviny určené na zachovanie. V rámci ďalšej prípravy stavby žiadame rešpektovať navrhované adaptačné opatrenia - zelená strecha, popínavá zeleň na fasáde, stromoradia, navrhované retenčno-vsakovacie opatrenia. S ohľadom na podporu biodiverzity a opeľovačov žiadame do plôch trávnikov vysadiť aj pásy s lúčnymi druhmi. S ohľadom na kvalitu ovzdušia a rešpektovanie zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov žiadame počas výstavby (najmä počas búracích prác), a tiež počas prevádzky realizovať opatrenia na obmedzovanie prašnosti.	

					Vo vzťahu k hluku žiadame rešpektovať zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, vyhlášku č. 549/2007 Z. z. a v prípade potreby realizovať vhodné protihlukové opatrenia. Vo vzťahu k nakladaniu s odpadmi žiadame doplniť navrhované spôsoby nakladania s odpadmi vznikajúce počas výstavby.	
4	Ministerstvo hospodárstva SR	196122/2023-3230-443891	22.9.2023		K predloženému zámeru uplatňujeme nasledovné pripomienky:	-
				1	vzhľadom na rozľahlý strešný systém budov uplatniť využívanie obnoviteľných zdrojov energie získaných z fotovoltiky	Strecha každého objektu bude v celom rozsahu pripravená pre inštaláciu fotovoltických panelov – solárne polia. Plocha strechy, ktorá nebude pokrytá solárnymi panelmi bude riešená ako zelená.
				2	realizovať vhodné vodozádržné opatrenia v súvislosti s využitím dažďovej vody a plánovaní sadových úprav za účelom boja proti klimatickým zmenám	Pre likvidáciu dažďových vôd je navrhnuté vsakovacie jazierko v mieste bývalého ramena Dunaja (jediné miesto kde je v rámci riešeného územia predpoklad možnosti vsakovania). Do vsakovacieho jazierka budú napojené stoky cez výustné objekty so žabími klapkami. Jazierko má akumulačný objem cca 1800m^3. Chýbajúci objem je riešený retenčnými stokami, resp. retenčnými nádržami, ktoré budú umiestnené v rámci riešeného areálu a upresnené v ďalšom stupni PD.
				3	realizovať deklarované a zároveň aj všetky potrebné technické, organizačné a prevádzkové opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a obyvateľstvo	Potrebné technické, organizačné a prevádzkové opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a obyvateľstvo budú realizované v ďalších stupňoch realizácie projektu.
					Ministerstvo hospodárstva SR k predloženému zámeru navrhovanej činnosti „Revitalizácia a obnova brownfieldu v sanovanom území terminálu, Bratislava – Rača“ navrhovateľa Alto RE SPV 6, s.r.o., nemá zásadné pripomienky a súhlasí s jeho realizáciou. S prihliadnutím na rozsah a charakter navrhovanej činnosti nepožadujeme posudzovať navrhovanú činnosť podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ale navrhujeme posudzovanie vplyvov na životné prostredie ukončiť na úrovni zisťovacieho konania.	Informáciu berieme na vedomie.
5	Ministerstvo obrany SR	SE Ma1-E LB/2-3-2845/2023	20.09.2023		Ministerstvo obrany Slovenskej republiky nemá k spracovanému zámeru navrhovanej činnosti „Revitalizácia a obnova brownfieldu v sanovanom území terminálu, Bratislava - Rača", z pohľadu záujmov obrany štátu žiadne pripomienky.	Informáciu berieme na vedomie.

6	Ministerstvo životného prostredia SR	5848/2023-5.3 76000/2023	26.9.2023		Odbor štátnej geologickej správy si k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti z hľadiska vecnej pôsobnosti a geologickej problematiky uplatňuje nasledovné pripomienky:	-
					Informácie o geologických a hydrogeologických pomeroch, ložiskách nerastných surovín sú s ohľadom na charakter navrhovanej činnosti rozpracované primerane. Vplyvy samotnej navrhovanej činnosti na horninové prostredie vrátane podzemných vôd sú v zámere popísané s ohľadom na charakter navrhovanej činnosti popísané taktiež primerane.	Informáciu berieme na vedomie.
					Aj keď je navrhovaná činnosť umiestnená priamo na sanovanej environmentálnej záťaži B3 (007) / Bratislava – Rača – terminál Slovnaft SK/EZ/B3/143, upozorňujeme na nezrovnalosti faktov o jej sanácii uvedených na str. 36 zámeru (v jednej vete sú uvedené informácie o realizácii predmetnej EZ v rokoch 1987 – 2004 a v ďalšej vete je uvedená informácia o ukončení sanácie v roku 2013).	Ďakujeme za upozornenie. Pre vysvetlenie danej informácie. Priamo v dotknutom území je evidovaná environmentálna záťaž Register C – B3 (007) / Bratislava – Rača – terminál Slovnaft SK/EZ/B3/143 – sanácia ukončená, odstránenie zdroja znečistenia, monitoruje sa pravidelne najmenej 1x ročne. Sanácia bola realizovaná v rokoch 1987 až 2004. Monitorovacie práce v rámci schváleného posanačného monitorovania geologických faktorov životného prostredia (posanačný monitoring) boli vykonané v roku 2013.
					Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.	Informáciu berieme na vedomie a bude zohľadnená v dokumentácii pre stavebné povolenie.
					Vychádzajúc zo znenia sprievodného listu OÚ Bratislava, že zámer je „podľa § 23 ods. 1 zákona o posudzovaní zasielaný ako povoľujúcemu, resp. ako rezortnému, resp. ako dotknutému orgánu“, dovoľujeme si upozorniť, že sekcia geológie a prírodných zdrojov MŽP SR nie je v tomto prípade dotknutým orgánom ani rezortným a ani povoľujúcim orgánom.	Informácia v kompetencii príslušného orgánu.
7	Okresný úrad Bratislava	OÚ-BA-OSZP3-2023/375657-2/HRB	28.9.2023		Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ako dotknutý orgán ochrany prírody okresu vydáva podľa § 9 ods. 1 písm. w) a ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p. (ďalej len „zákon OPK“) a podľa § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. toto záväzné stanovisko:	-
				1	Predmetné pozemky sa nachádzajú v území s prvým stupňom ochrany podľa § 12 zákona OPK, kde sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa druhej časti tohto zákona. Podľa Územného plánu hl.m.SR	Územie, v ktorom sa má navrhovaná činnosť realizovať je v územnom pláne hlavného mesta SR Bratislavy charakterizovaná ako územie určené pre distribučné centrá, sklady, stavebníctvo (kód funkcie 302). Ide o plochy slúžiace pre umiestňovanie skladových

					Bratislava je dané územie určené pre funkciu distribučné centrá, sklady, stavebníctvo (kód D 302).	areálov, distribučných a logistických centier, trvalých stavebných dvorov a zariadení. Na základe uvedenej špecifikácie dotknutého územia z pohľadu územného plánovania, možno konštatovať, že navrhovaná činnosť plne rešpektuje platný územný plán.
				2	Navrhovaná činnosť nepredstavuje podľa zákona OPK v danom území činnosť zakázanú.	Informáciu berieme na vedomie.
				3	Podľa Regionálneho územného systému ekologickej stability mesta Bratislavy (SAŽP, 1994) v riešenom území sa nenachádzajú žiadne prvky RÚSES	Informáciu berieme na vedomie.
				4	V záujmovom území sa nachádzajú dreviny, ktoré sú v kolízii s plánovanou činnosťou. Výrub drevín podlieha povoľovacej činnosti podľa § 47 ods. 3 až 5 zákona OPK.	Na území navrhovanej činnosti dôjde k výrubu drevín, pri ktorom sa bude postupovať v zmysle povoľovacej činnosti § 47 ods. 3 až 5 zákona OPK. Za účelom inventarizácie existujúcej zelene bol vypracovaný dendrologický posudok, ktorý tvorí prílohu k doplňujúcim informáciám.
				5	V záujmovom území sa nenachádzajú žiadne známe biotopy národného alebo európskeho významu, biotopy chránených druhov rastlín, ani chránené stromy. Výskyt chránených druhov živočíchov však nie je vylúčený	Informáciu berieme na vedomie.
					<u>Požiadavky orgánu ochrany prírody na ďalší stupeň projektovej dokumentácie</u>:	-
					• Dodržať koeficient zelene, stanovený pre dané územie v zmysle platného Územného plánu hl. m. SR Bratislavy ako aj podrobnejších územnoplánovacích dokumentov	Navrhovaná činnosť plne rešpektuje regulatívy podľa platného územného plánu hl. Mesta SR Bratislava, vrátane koeficientu zelene.
					• Navrhnúť ochranu zachovalých drevín, či už v záujmovom území alebo v jeho blízkosti, pri stavebných prácach tak, aby nedošlo k ich poškodeniu alebo neskoršiemu úhynu, opatreniami v zmysle STN 83 7010 Ochrana prírody, Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie a podľa Arboristického štandardu 2. Ochrana drevín pri stavebnej činnosti.	Identifikované vzrastlé dreviny, ktoré nebudú v kolízii s budúcimi stavebnými objektami, budú zachované a zakomponované v rámci celkového návrhu sadových úprav, ktorý bude tvoriť súčasť projektovej dokumentácie v ďalších stupňoch PD.
					• Predložiť dendrologický posudok danej lokality na posúdenie orgánu ochrany prírody (pre potreby vydania záväzného stanoviska pre územné a stavebné konanie). Vzrastlé stromy na okrajoch dotknutého územia, ktoré sú v dobrom zdravotnom stave, zakomponovať do projektu sadových úprav ako kostrové dreviny.	Za účelom inventarizácie existujúcej zelene bol vypracovaný dendrologický posudok, ktorý tvorí prílohu k doplňujúcim informáciám.
					• Vytvoriť dostatočný priestor a životné podmienky (s dostatočnou hrúbkou pôdneho substrátu) pre výsadbu vzrastlých drevín – stromov ako náhradnej výsadby za výrub s umiestnením v predmetnom areáli, t.j. zrealizovateľný návrh sadových úprav s ohľadom na plánované podzemné vedenia, ich ochranné pásma a podzemné a nadzemné konštrukcie. Zvlášť upozorňujeme na obmedzené možnosti výsadby drevín v ochranných pásmach inžinierskych sietí.	Informáciu berieme na vedomie. Bude zohľadnená v dokumentácii pre stavebné povolenie.
					• Pre zlepšenie mikroklímy v danom území odporúčame riešenie plochých vegetačných striech, vybudovanie dažďových záhonov s alejovou zeleňou popri areálových komunikáciách a pod.	Navrhovaná činnosť uvažuje s opatreniami pre zlepšenie mikroklímy. Na streche každého objektu bude pripravená v celom rozsahu inštaláciu fotovoltických panelov – solárne polia. Plocha strechy, ktorá nebude pokrytá solárnymi panelmi bude riešená ako zelená. Vybrané fasády objektov budú riešené ako zelené s popínavou

						zeleňou. V areáli budú riešené dažďové záhrady, záhony, vysadené vhodnými vegetačnými prvkami. Novovybudované zelené plochy dotvárajú areál, vhodne dopĺňajú architektúru stavieb. Územie je otvorené a výrazne slnečné, v letných mesiacoch sa môže prehrievať. Tam, kde to dovolia prevádzkové potreby areálu, ostanú zachované pôvodné spoločensky významne dreviny a priestor na rastlom teréne sa doplní o vyššiu zeleň - listnaté stromy. Pri návrhu zelene sa bude klásť dôraz na zachovanie spoločensky hodnotných druhov doplnených o nové druhy drevín s prihliadnutím na druhovú diverzitu. Koncept vysporiadania sa s dažďovými vodami je spracovaný s ohľadom na zadržiavaní dažďových vôd na území, v záujme tvorby priaznivej mikroklímy a zmierňovania klimatických zmien.
					Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, dotknutý orgán ochrany prírody okresu nepožaduje navrhovanú činnosť posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nakoľko sa nepredpokladá významný negatívny vplyv jej realizácie na záujmy ochrany prírody.	Informáciu berieme na vedomie.
8	RÚVZ BA	RÚVZBA/OHŽPaZ/13609/27645/2023	3.10.2023		Prílohou dokumentácie pre navrhovanú činnosť je Akustická štúdia vypracovaná spoločnosťou EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o., 956 12 Presľany 565 - Ing. Vladimír Plaskoň zo dňa 07.07.2023, v závere ktorej je skonštatované, že posudzované územie v okolí hlavnej zbernej komunikácie s hromadnou dopravou je podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov zaradené do III. kategórie chránených území s prípustnou hodnotou hluku 60 dB cez deň a večer a 50 dB v noci. Pre prevádzkové zdroje hluku, medzi ktoré patrí aj vnútroareálová doprava, je určená podľa tab. č. 1 vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. (cit vyššie) prípustná hodnota hluku 50 dB cez deň a večer a 45 dB v noci. Podľa ustanovenia čl. 1.6. prílohy vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z „ ak je preukázané, že jestvujúci hluk z pozemnej dopravy prekračujúci prípustné hodnoty podľa tabuľky 1 pre kategórie územia II a III zapríčinený postupným narastaním dopravy nie je možné obmedziť dostupnými technickými opatreniami alebo organizačnými opatreniami bez podstatného narušenia dopravného výkonu, posudzovaná hodnota pre kategóriu územia II môže prekročiť prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku z pozemnej dopravy uvedené v tabuľke č. 1 najviac o 5 dB a pre kategóriu územia III najviac o 10 dB“. Posúdenie nultého variantu - dominantným zdrojom hluku v riešenom území je cestná doprava na Rybničnej ul. a na ulici Na Pántoch. Ekvivalentné hladiny dopravného hluku vo vonkajšom prostredí pred fasádou bytového domu	-

					Diamant v blízkosti križovatky ulíc Rybničná a Na Pántoch v súčasnosti prekračujú prípustné hodnoty hluku stanovené pre III. kategóriu území (body V1 a V2), a to o menej ako 10 dB. Hluk pred najviac exponovanými fasádami bytových domov, ktoré sú vzdialenejšie od uvedenej križovatky, nepresahuje prípustné hodnoty v žiadnom referenčnom intervale pre deň/večer/noc (body V3 a V4). Posúdenie vplyvu prírastku dopravy po realizácii projektu - hluk generovaný len dopravnými nárokmi navrhovanej činnosti v posudzovanej lokalite nepresahuje prípustné hodnoty stanovené pre III. kategóriu území. Po uvedení logistického areálu do prevádzky bol v riešenom území predikovaný nárast hluku najviac o 0,7 dB. Uvedený nárast hluku je z hľadiska subjektívneho vnímania sluchom zanedbateľný, z objektívneho hľadiska sa tento nárast pohybuje v rámci neistoty bežného merania hluku. (Pre projektovú dokumentáciu na výstavbu bytového domu Diamant na Rybničnej ulici bola vypracovaná akustická štúdia, ktorej výsledkom bolo odporúčanie na realizáciu protihlukových opatrení voči nadmernému hluku z dopravy na ul. Rybničnej a Na Pántoch. Protihlukové opatrenia boli založené na požiadavke dostatočnej zvukovej izolácie obvodového plášťa budovy a na možnosti vetrania obytných miestností pri zatvorených oknách. Vyššie navrhnuté opatrenia boli na budove realizované a ich účinnosť sa potvrdila v rámci kolaudačného konania akreditovaným meraním hluku. Z uvedeného je zrejmé, že už zrealizované protihlukové opatrenia na objekte bytového domu Diamant voči celkovému hluku z dopravy budú rovnako účinné aj voči hluku z dopravy generovanej navrhovanou činnosťou). Posúdenie prevádzkového hluku – Vnútroareálová doprava skladového areálu sa posudzovala ako prevádzkový zdroj hluku spolu s hlukom na manipulačnej ploche pred nakladacími rampami a jednotkami VZT na strechách halových objektov. Predikované ekvivalentné hladiny akustického tlaku z prevádzkových zdrojov skladového areálu vo vonkajšom chránenom prostredí priľahlej obytnej zóny nepresahujú prípustné hodnoty hluku v referenčných intervaloch pre deň, večer a noc.	
					Navrhovaná činnosť nepredstavuje ohrozovanie verejného zdravia. Činnosť bude ďalej posúdená orgánom verejného zdravotníctva v ďalších stupňoch územnoplánovacích konaní podľa zák. č. 355/2007 Z. z. a jeho vykonávacích predpisov.	Informáciu berieme na vedomie.

9	Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v BA	KRHZ-BA-OPP-2023/000711-002	11.09.2023		Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave z hľadiska ochrany pred požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.	Informáciu berieme na vedomie.
10	Železnice SR	38285/2023/O230-1	26.9.2023		Na základe zámeru navrhovanej činnosti „Revitalizácia a obnova brownfieldu v sanovanom území terminálu, Bratislava – Rača“ zverejneného dňa 08. 09. 2023 na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/revitalizacia-obnova-brownfieldu-v-sanovanom-uzemi-terminalu-bratislav) Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) ako verejnosť podľa § 3 písm. r) a § 24 ods. 3 zákona NR SR č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, vydávajú toto stanovisko:	-
					Navrhovaná činnosť sa nachádza po pravej strane železničnej trate Bratislava hlavná stanica – Púchov, v žkm 8,850 – 9,300; vo vzdialenosti 10 m od osi krajnej vlečkovej koľaje.	-
				1	Z hľadiska územného rozvoja ŽSR žiadame skoordinovať navrhovanú činnosť „Revitalizácia a obnova brownfieldu v sanovanom území terminálu, Bratislava – Rača“ v katastrálnych územiach Rača a Vajnory s územnou rezervou pre vybudovanie protihlukovej steny pozdĺž železničnej trate a vedľa vlečkovej koľaje, pri zachovaní cestnej komunikácie medzi koľajami železničnej trate a vlečky a stavbou	Predmetná požiadavka bude zohľadnená v rámci projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie, avšak územná rezerva pre prípad, že dôjde k zväčšeniu obvodu železničnej dráhy z dôvodu výstavby protihlukovej steny nie je dotknutá.
				2	Realizáciu a prevádzku plánovanej výstavby je potrebné navrhnúť tak, aby neohrozovala, neobmedzovala bezpečnosť ani žiadnym iným spôsobom neovplyvňovala prevádzku ŽSR. V prípade akýchkoľvek budúcich zásahov riešiť všetky novobudované kríženia komunikácii so železničnou traťou ako mimoúrovňové.	Informáciu berieme na vedomie.
				3	Upozorňujeme, že bežná železničná prevádzka je zdrojom emisií (hluk, vibrácie, prašnosť, vplyv prevádzky trakcie) a miesta výstavby nachádzajúce sa v ochrannom pásme dráhy, prípadne v blízkosti dráhy, môžu byť spomenutými negatívnymi vplyvmi ohrozené. To znamená, že pri výstavbe v blízkosti železničnej trate, treba túto skutočnosť zvážiť a navrhnúť opatrenia na zamedzenie negatívnych vplyvov na objekt a jeho súčasti. Pri navrhovaní týchto opatrení je potrebné vychádzať z maximálnej prevádzkovej kapacity železničnej trate a zároveň komplexne posúdiť negatívne účinky v celom objekte nielen v	Informáciu berieme na vedomie.

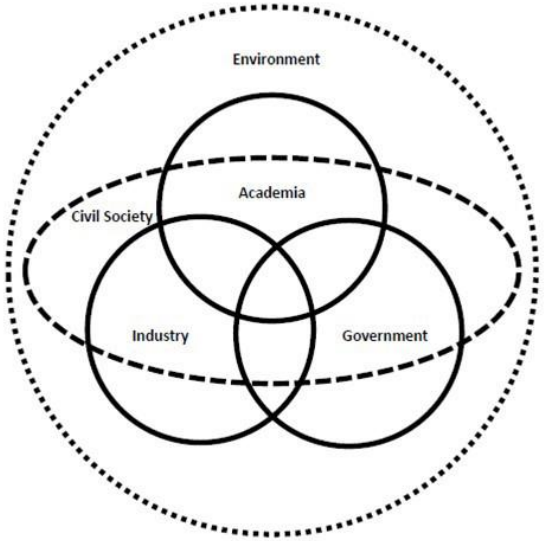
					časti nachádzajúcej sa najbližšie k železničnej trati. Náklady na realizáciu týchto opatrení hradí investor navrhovanej výstavby, a to aj v prípade, že predmetné opatrenia budú musieť byť vykonané priamo na zariadeniach železničnej trate. Po realizácii stavby v uvedenom území jej vlastníci nebudú môcť voči prevádzkovateľovi železničnej trate uplatňovať akékoľvek požiadavky na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky, a to ani v prípade, že pred navrhovanou výstavbou nebolo potrebné v zmysle projektovej dokumentácie realizovať takéto opatrenia, pretože negatívne vplyvy železničnej dopravy v čase realizácie predmetnej navrhovanej výstavby boli známe.	
11	Združenie domových samospráv		9.9.2023		VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „REVITALIZÁCIA A OBNOVA BROWNFIELDU V SANOVANOM ÚZEMÍ TERMINÁLU, BRATISLAVA – RAČA“ Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovanívplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní. Predkladáme Stanovy Združenia domových samospráv: https://online.fliphtml5.com/txsmk/xtdt/, výpis z registra občianskych združení MV SR: https://ives.minv.sk/rmno/detail?id=7hBEUOI3nhVqv7v56IrqvrxmDXCpt3nJ9NDcV62g3KF8WvfhvcBt0qZVTPjMKk19 a potvrdenie o pridelení IČO: https://online.fliphtml5.com/txsmk/ahnt/. Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: eia@samospravydomov.org Pre písomný styk použite elektronickú schránku Združenia domových samospráv na ÚPVS slovensko.sk.	Informáciu berieme na vedomie.
				1	Podľa čl. 6 ods.4 Aarhuského dohovoru „Každá Strana v pravidelných intervaloch, neprekračujúcich tri alebo štyri roky, zverejní a rozšíri národnú správu o stave životného prostredia vrátane informácií o kvalite životného prostredia a informácií o nepriaznivých vplyvoch na životné prostredie.“ Podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru „Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadaním o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.“ Aarhuský dohovor je medzinárodná zmluva ratifikovaná parlamentom a publikovaná v zbierke zákonov pod č. 43/2006 Z.z. (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204) a preto je podľa čl. 7 ods.4 Ústavy SR priamo súčasťou slovenského právneho poriadku a orgány štátnej správy sú jej priamy vykonávatelia. Podľa čl.6 ods.5 Smernice o EIA „Podrobné úpravy pre informovanie verejnosti (napríklad vyvesenie plagátov v určitom okruhu alebo zverejnenie v miestnej tlači) a konzultácií s dotknutou	Informáciu berieme na vedomie.

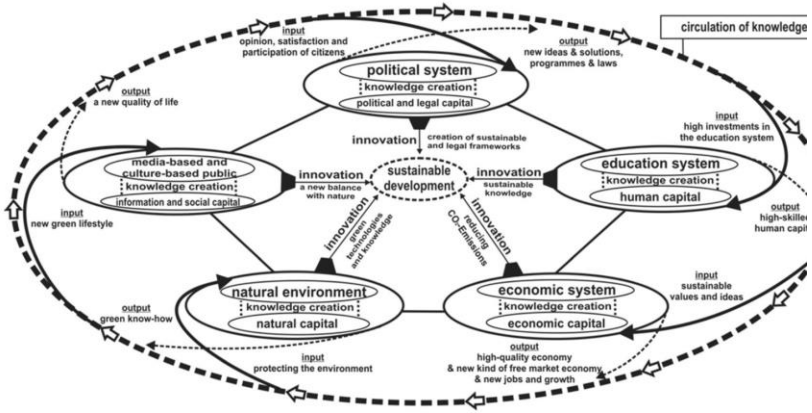
					verejnosťou (napríklad písomnými zásielkami alebo prostredníctvom verejnej ankety) určia členské štáty.“ Minister hospodárstva SR ako predstaviteľ vlády legitimizoval diskreditačné útoky na verejnosť ako spôsob, ktorým sa štát vyrovnáva s nepohodlným občianskym sektorom a ktorého cieľom, okrem iného, bolo dať verejné zadanie a zámienku pre porušovanie a ostraktizáciu verejnosti v procesoch EIA s cieľom uprednostniť záujmy podnikateľov pred záujmami verejnosti a tým priamo poprieť záväzný výklad európskeho práva podľa rozsudku SDEÚ č.416/10 (https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-416/10&language=EN) podľa ktorého členské štáty zabezpečia, aby v prípade kolízie práva verejnosti na priaznivé životné prostredie a ekonomických či hospodárskych záujmov a práva malo prednosť právo a záujem verejnosti na priaznivé životné prostredie. Slovenská republika tak systematicky uvedený záväzný výkon európskeho práva porušuje a nedodržiava (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/bytove-domy-pri-mlyne – najprv bola stavba povolená, potom bolo zisťovacie konanie a napriek konaniam o zmene stavby sa s verejnosťou ako s účastníkom nekonalo a boli potvrdené a v platnosti ponechané pôvodné povolenia vydané ešte pred procesom EIA). Výsledkom je predstieranie práva zo strany správnych orgánov vykonávajúcich proces EIA tak, že formálne sa pridržajú len základných procesných prostriedkov slovenského práva procesného (správny poriadok), čím sa zákonnosť len predstiera ale nezabezpečuje. Ústavný súd takémuto šikanóznemu výkonu práva prisvedčil rozhodnutiami III. ÚS 357/2023-26 (https://online.fliphtml5.com/txsmk/qibf/), kedy uznal diskreditáciu verejnosti ako ústavne súladný spôsob ingerencie politickej moci do autonómie ekologickej verejnosti ako zámienky pre upretie práva na súdnu ochranu podľa čl.47 Ústavy SR, čl.47 Charty základných práv občanov EÚ a čl.9 Aarhuského dohovoru zo strany všetkých súdnych inštancií v Slovenskej republike; Najvyšší správny súd SR ako aj Ústavný súd SR konštatovali, že súdnu ochranu verejnosti a jej záujmov bude aplikovať len v prípade zjavného porušenia práva a ústavných práv, inak bude takéto podnety na súdnu moc považovať za zjavne neopodstatnené a to aj v prípade, ktoré bolo zjavne porušením legislatívy v oblasti životného prostredia. Podľa výkladu ústavného súdu postačuje, ak pri rozhodovaní prihliadajú na stanoviská dotknutých orgánov; ostatné stanoviská postačuje vybaviť iba ako námietky pričom nie je nárok na ich vyhoveniu. Tým sa efektívne popiera účel a zmysel procesu EIA pre verejnosť ako transpozície Smernice EIA a transpozície Aarhuského dohovoru, na ktorého vymožiteľnosť slovenská justícia abdikovala.	

					Útoky MH SR na ZDS neboli príčinou ale vyvrcholením a erupciou, vonkajším prejavom, dlhodobého systematického šikanovanie občianskeho sektora, ktoré má svoje počiatky ešte v období komunizmu a snahy o odstránenie odporu voči „budovaniu socialistického hospodárstva“, ktoré v nových spoločenských podmienkach bolo transformované na „zabezpečenie hospodárskeho rastu a zamestnanosti“. Formy a metódy šikany verejnosti a občianskej spoločnosti zo strany štátu v zhode s podnikateľským sektorom porušujú práva verejnosti na životné prostredie a spravodlivosť v ňom; táto šikana sa len adaptovala na nové spoločenské podmienky. Vlády konca socializmu podobne ako politická reprezentácia súčasnosti dlhodobo nievie ako zabezpečiť blahobyt spoločnosti a tak pristupuje k politikám obmedzujúcim a porušujúcim práva občanom SR a EÚ priznané slovenským, európskym aj medzinárodným právom spoliehajúc sa na neefektívnu vymožiteľnosť práva v tejto oblasti. Konštatujeme a namietame, že Slovenská republika negarantuje a nezabezpečuje vykonateľnosť medzinárodného práva a Smernice EÚ o EIA a ich dodržiavanie je zo strany verejnosti prakticky nevymožiteľné a ipso facto neočakávateľný stav. Konštatujeme, že Slovenská republika systematicky nedodržiava záväzný výklad európskeho práva a systematicky porušuje nielen práva verejnosti ale aj európskeho právo v oblasti životného prostredia. Uvedené v konečnom dôsledku spôsobuje nedôveryhodnosť a neuplatniteľnosť procesu EIA, hoci jeho výsledky sú formálne platné a tak sa v praktickom živote proces EIA obmedzil na odstránenie formálnej procesnej prekážky, ktorú aj tak nikto v reálnom živote nerešpektuje ochranu životného prostredia právnym poriadkom a verejnosťou. Proces EIA je redukovaný na nutné zlo, ktoré si každý pretrpí a potom si aj tak každý robí čo chce. To je však stav nezákonný, neželaný a dlhodobo neudržateľný. Hoci sa v práva uplatňuje zásada predpokladu správnosti a zákonnosti, táto musí byť nielen fikciou, ale v každodennej aplikačnej praxi materializovanou zásadou. Akým spôsobom zabezpečí úrad a navrhovateľ vecnú správnosť a zákonnosť konania?	
				2	Podľa prieskumu Denníka N (https://e.dennikn.sk/2911528/) verejnosť veľmi silno podporuje ekologické a klimatické ciele, ale veľmi nerozumie odbornej stránke a spôsobom, akými si ich môže realizovať. Žiadame teda úrad aby zabezpečil práva verejnosti v súlade s Aarhuským dohovorom	Informácie berieme na vedomie.

					(https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204), Smernicou o EIA (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/LSU/?uri=celex:32011L0092) a zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č.24/2006 Z. z. (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html) a v zmysle §3 ods.2 správneho poriadku verejnosť poučil o tom, akým spôsobom si má v konaní uplatňovať svoje práva a povinnosti efektívnym spôsobom; v odôvodnení rozhodnutia žiadame uviesť, ako tieto práva verejnosti v konaní úrad realizoval. Čo sa týka konzultácií a oboznamovania s informáciami o životnom prostredí, je potrebné upozorniť na recepčnú normu §66 zákona EIA, ktorým sa v plnom rozsahu prebrali ustanovenia Smernice o EIA, čím sa stala záväznou aj pre slovenské úrady. V praxi je preto potrebné používať normy slovenského práva (§3 ods.6 správneho poriadku, §24 ods.1 písm. i zákona EIA a §63 zákona EIA) tak, aby sa nimi naplnili aj ustanovenia čl.6a násl. Smernice o EIA ohľadne konzultácií a prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí ako aj čl.4 a čl.5 Aarhuského dohovoru. Aplikačná prax slovenských úradov v tomto smere je vo všeobecnosti nedostatočná a spôsobuje potrebu riešenia súdnym dialógom v rámci správnych žalôb, ktorými sa verejnosť domáha eurokonformného výkladu a aplikácie práva životného prostredia. Osobitne je potrebné upozorniť na novelizáciu druhej vety §24 ods.2 zákona EIA, ktorá verejnosť v procese EIA neoslabuje (ako si mnohí nesprávne interpretujú) ale ju posilňuje; súčasne mení charakter verejnosti z obyčajného účastníka“ na plnohodnotnú verejnosť, ktorá v zmysle systematiky slovenskej legislatívy plní vecnú úlohu iniciácie odbornej diskusie v environmentálnej oblasti ale plní aj kontrolnú funkciu práce projektantov a súčasne neštátnu kontrolu zákonnosti rozhodovania úradov. Z materiálnych následkov tejto novely je potrebné obzvlášť zdôrazniť skutočnosť, že všetky otázky životného prostredia a zmierňujúcich opatrení musia byť vyriešené už v procese EIA a nie je možné ich prenášať na ďalšie stupne projektovej prípravy, čo je v rozpore s doterajšou aplikačnou praxou, ktorá však už nie je ďalej možná. Ďalšie stupne projektovej prípravy majú „už len“ stavebno-technicky navrhnúť a zrealizovať riešenia, o ktorých sa definitívne rozhodne v procese EIA. Na tomto mieste musíme skonštatovať, že všeobecná štátna správa ochrany prírody a krajiny konajúca podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z. z. je vysoko kvalifikovaná, odborná a koná na prospech prírody a v súčinnosti s verejnosťou, ktorá sa prihlási do konaní; obdobne to platí aj pre integrované konania SIŽP podľa zákona o integrovanom povoľovaní č.39/2013 Z. z.. To však neplatí pre úrady posudzovania vplyvov na životné prostredie, ktoré sú ich presným opakom. Obdobne to platí aj pre MŽP SR – odbor ochrany a prírody a	

					krajiny je vysoko kvalifikovaný a má na prvom mieste verejný záujem ochrany životného prostredia. To už neplatí pre odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie. Na úrovni okresov si to vieme vysvetliť jedine rozporom špecializovanej štátnej správy, ktorá sa zameriava na životné prostredie a všeobecné okresné úrady, ktoré z prirodzenosti veci by mali riešiť „jednoduché“ správne konania a nie tak komplexnú interdiscipilnárnu agendu ako je posudzovanie vplyvov na životné prostredie, čo prirodzene vo všeobecnosti vedie k nízkej kvalite týchto konaní. Samostatnou oblasťou je nepriateľské nastavenie úradov voči verejnosti, čo je chronickým problémom Slovenska, ktoré už v minulosti viedlo k infridgementu voči Slovenskej republike za nedostatočnú participáciu verejnosti do procesov EIA a následných povoľovacích konaní; táto situácia sa v posledných rokoch ešte zhoršovala. Čo sa týka príčin takéhoto postupu štátnych orgánov v oblasti EIA, máme za to, že sa jedná o dôsledok diskreditačnej a diskriminačnej antikampane bývalého ministra hospodárstva a podriadenia sa tejto kampani bývalého ministra životného prostredia, čo sa stalo aj predmetom našej sťažnosti na Európsku komisiu (https://online.fliphtml5.com/txsmk/qnvb/ a https://online.fliphtml5.com/txsmk/owxv/). Svojim politickým pôsobením priamo pôsobil proti čl.3 Aarhuského dohovoru a Smernici o EIA, lebo s ňou osobne politicky nesúhlasil a snažil sa o iné usporiadanie spoločenských vzťahov pri posudzovaní vplyvov na životné prostredíe a to konkrétne tak, aby ekologické spolky a osobitne žalobca boli vnímaný negatívne a ich činnosť ako zneužívanie práva. Trestné oznámenie zneužil aj na priame pôsobenie na MŽP SR, keďže šéfom odboru EIA bola v čase rozhodovania Mgr. Michaela Seifertová, presedníčka a štatutár OZ Triblavina, proti ktorému chcel Richard Sulík zasiahnuť, pokiaľ by jeho konanie voči ZDS nemalo dostatočný odstrašujúci účinok. Máme za to, že presne to sa stalo. Úradníci MŽP SR, ktorý sú spriaznený s viacerými ochranármi sa tomuto politickému vydieraniu prispôsobili, prijali politický naratív Richarda Sulíka, prispôsobili mu spôsob výkonu verejnej funkcie a tak už z podstaty rozhodovalo s politickou predpojatosťou resp. s vedomím, že aktuálna parlamentná politická väčšina si želá, aby verejnosť nemohla presadzovať svoje práva a záujmy euro konformným a efektívnym spôsobom a tomuto v podstate politickému zadaniu sa úradníci ministerstva snažia vyhovieť. Takýmto spôsobom bola zdeformovaná činnosť úradníkov ako aj celkové vnímanie postavenia verejnosti a jej úloh, ako aj úlohy a postavenie úradníkov. Podľahli politickému pôsobeniu MH SR v tom smere, aby konanie orgánov EIA sa podriaďovalo záujmom navrhovateľov a nie záujmom životného prostredia,	

					čo je v rozpore s európskym právom (rozsudok SDE C-416/10: https://www.slov-lex.sk/sudny-dvor-eu/-/sdeu-ecli/ECLI-EU-C- 2013-8) a súčasne, aby verejnosť bola na tomto základe procesne diskriminovaná s následkom nedostatočnej ochrany životného prostredia. Samostatnú oblasť predstavujú územné samosprávy, ktoré miesto toho, aby boli zástupcami ľudí, ktorých na územno-samosprávnom princípe združujú, sami seba vnímajú stále viac ako niekdajšie MNV, nie ako komunitu a spolok ľudí obývajúcich isté územie, o ktoré sa spoločne majú starať. Bez zmien vo vnímaní spoločnosti, štátu, samospráv a investorov sa nikam nepohneme; staré modely fungovania musia nahradiť moderné a zákonom predpokladané. Ide o praktickú aplikáciu quintuple helix modelu (https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework), ktorý je základným kameňom zelenej agendy EÚ ako jej základná „kompetenčná“ metodika. Schématicky jeho fungovanie opisujú nasledovné diagramy: prvý z hľadiska „kompetenčného“, druhý z hľadiska funkčného vymedzenia (ten uvádzame až v ďalšom bode vyjadrenia): V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government), podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čo je	

					prekonaný koncept) ale aj ak ako sociálne prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra. V procesnom znázornení ide o nikdy sa nekončiacu špirálu vzájomného ovplyvňovania sa uvedených aktérov spolupôsobiacich tak, aby sa „človek staral o vlastnú krajinu resp. mesto/dedinu“: Ak sa budeme všetci správať, ako sme naznačili vyššie, vytvoríme podmienky k udržateľnému rozvoju nielen v územnom či ekologickom slova zmysle ale aj v ekonomickom, sociálnom a hospodárskom slova zmysle. Nie je to prejavom autokratickej snahy ZDS a jeho predsedu vnútiť svoj pohľad na svet, je to snahou o implementáciou oficiálneho modelu fungovania Európskej únie, ktorý sa uplatňuje ako metodika napríklad pri každom vyhodnocovaní projektov financovaných z prostriedkov EÚ. Dôvodom slabého čerpania je – okrem iného – nedostatočná zapojenosť občianskeho sektora (na Slovensku sme boli svedkami inštitucionálneho boha proti ZDS ako jedného z významných ekologických hráčov, čo tiež značne podkopalo snahy Slovenska o čerpanie – nemôžete ako krajina tvrdiť, že plníte kritériá z balíka obnovy keď štát prostredníctvom ministra hospodárstva bojuje a snaží sa obmedziť významného ekologického aktivistu a nemôžete očakávať čerpanie ani keď legislatívne zhoršíte prostredie pre aktivity občanov v procesoch EIA).To sa ako domino efekt prenáša na fungovanie celej spoločnosti a slabú konkurencie schopnosť podnikateľského prostredia v celoeurópskom meradle. Obdobne sa to týka súkromného financovania, kde banky majú síce vlastné ale analogické tzv. ESG modely hodnotenia financovania projektov. Upozorňujeme na čl.3 Aarhuského dohovoru a povinnosť štátnych orgánov činnosť verejnosti uľahčovať a zároveň aj vysvetľovať. Žiadame, aby úrad	

					naplnil svoju povinnosť, ktorú má v danom konaní naplniť v mene Slovenskej republiky podľa čl.3 ods.2 až ods.4 Aarhuského dohovoru. Zároveň žiadame, aby vzhľadom na §66 zákona EIA úrad aplikoval priamo Smernicu o EIA, uplatňoval tzv. Eurokonformný výklad práva a právnych predpisov a rozhodoval v úzkej (a nielen formálnej) súčinnosti s verejnosťou, ktorú reprezentuje v danom konaní aj ZDS.	
				3	V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti. Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?	Navrhovaná činnosť bude mať priamy pozitívny dopad na obyvateľstvo, pretože prispieva k vytvoreniu podmienok na zvýšenie zamestnanosti a ekonomického rozvoja obyvateľstva. Realizáciou dôjde k implementácií najnovších procesov a technológií v odbore stavebníctva, čím zámer prispeje k budovaniu ekologickejšieho a inovatívnejšieho hospodárstva, ako sú sieť vodozádržných opatrení, výsadbový plán zelene, podpora elektromobility. Súčasne môžeme potvrdiť, že navrhovaná technológia bude spĺňať požiadavky pre najlepšie dostupné techniky (BAT).
				4	Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný socio- hospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA?	Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k realizácii nevyužívaného územia opusteného technického parku, podpore rozvoja ľahkej výroby a obchodu a vytvoreniu nových pracovných príležitostí. Územie je v súčasnosti z väčšej miery nevyužívané, neposkytuje okoliu a jeho obyvateľom pridanú hodnotu a jeho súčasná existencia predstavuje priamu (minimálne plochy zelene a veľké spevnené plochy, prehrievanie územia, postupné chátranie budov), aj nepriamu záťaž pre životné prostredie a pre mesto. Zámer prispeje k budovaniu inovatívnejšieho hospodárstva, ako sú sieť vodozádržných opatrení, výsadbový plán zelene, projektom sadových úprav v zásade vytvárame aj kvalitnú zeleň a tým prispievame k zvýšeniu kvality života obyvateľom okolia.
				5	Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak ako predpokladá §22 ods.6 zákona EIA (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6). Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej	Podľa § 22 ods. 1 zákona 24/2006 Z. z. je navrhovateľ povinný pred začatím povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene doručiť príslušnému orgánu zámer s náležitosťami podľa odsekov 3 až 5, ktorý **obsahuje nulový variant stavu**, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť alebo zmena navrhovanej činnosti nerealizovala a **aspoň jeden variant navrhovanej činnosti**. Navrhovateľ predložil zámer navrhovanej činnosti po

					zodpovednosti v zmysle §27 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti §3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety §47 ods.3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie §22 ods.7 zákona EIA.V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA. Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1S/295/2017 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná. Úrad sa nepridŕža výnimočnosti upustenia od variantného riešenia ale stalo sa to jeho bežnou štandardnou praxou, kedy upúšťa od variantného riešenia v podstate pri každom zámere, ktorému je príslušným úradom. Žiadame úrad, aby vrátil zámer na dopracovanie variantných riešení podľa §22 ods.7 zákona EIA	predchádzajúcej komunikácii s OÚ Bratislava v súlade s § 22 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v jednom nulovom variante a jednom variante navrhovanej činnosti.
				6	Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa lokalita Bratislava - Rača nachádza v 9. stupni ohrozenia horúčavami, 9. stupni ohrozenia suchom a 3. stupni ohrozenia povodňami. Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe. Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďaka populistickým politikám často „víťazia“ nad dlhodobými stratégiami (prírodné) zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii (https://shorturl.at/hjlr4). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v odbornej štúdii OECD ohľadne klimatických zmien a	Základným konceptom návrhu adaptačných a mitigačných opatrení, ktoré zmierňujú dôsledky klimatickej zmeny je kombinácia vegetačných úprav a vhodný systém nakladania s dažďovou vodou. Koncept vysporiadania sa s dažďovými vodami je spracovaný s ohľadom na zadržiavaní dažďových vôd na území, v záujme tvorby priaznivej mikroklímy a zmierňovania klimatických zmien. Pre likvidáciu dažďových vôd je navrhnuté vsakovacie jazierko s akumulačným objemom cca 1800m3, pričom chýbajúci výpočtový akumulačný objem (cca 400m3) bude riešený vodozádržnými opatreniami priamo v areáli, ako sú dažďové záhrady, retenčné nádrže a stoky. Vegetačné úpravy zámeru sú navrhnuté vo viacerých úrovniach, konkrétne dažďové vody zo zadných chodníkov a cyklochodníka budú odvádzané do zelene. Dažďové vody zo zelene nebudú odvádzané, ale odparované a vsakované v území. V areáli budú vytvorené dažďové záhrady s výsadbou vhodných vegetačných prvkov. Pri návrhu zelene sa bude klásť dôraz na zachovanie spoločensky hodnotných druhov doplnených o nové druhy drevín s prihliadnutím

					analýzy bodov z ktorých niet návratu: https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en. Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?	na druhovú diverzitu. Pre zachovanie druhovej biodiverzity budú na vybraných zelených plochách vysadené lúčne kvety.
				7	Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419). Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?	Navrhovateľ prispeje v snahe ambície EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom v rámci implementácie balíčka „Fit for 55“ rôznymi opatreniami: • **Fotovoltika** Na strechách budú navrhnuté solárne polia fotovoltických panelov, v maximálnom možnom rozsahu, v prihliadnutím na potreby riešených objektov a miestnu distribučnú sústavu elektrických rozvodov. • **Energetická efektivita budov** Zámer bude spĺňať zákonné požiadavky na energetickú efektivitu, v súlade so zákonom 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Energetická efektivita budov je dokladovaná energetickým certifikátom, ktorý bude tvoriť neoddeliteľná súčasť kolaudačného konania. • **Vzduchotechnika s rekuperáciou** Vetranie objektov bude zabezpečené vzduchotechnickými jednotkami s rekuperáciou - spätným získavaním tepla, pre zabezpečenie lepšej energetickej hospodárnosti a optimalizácie potreby tepla na vykurovanie. • **Tepelné čerpadlá** Na pokrytie potreby tepla na vykurovanie objektov sú ako primárny zdroj tepla navrhnuté tepelné čerpadlá systému vzduch – vzduch a elektrické sálavé panely. Na základe týchto opatrení sa zamedzilo plynofikácii vykurovania a teda priamo aj znečisťovaniu ovzdušia spalinami z plynových spotrebičov. • **Elektromobilita** V rámci rozvoja elektro mobility bude približne 20% parkovacích miest vybavených stanicou pre nabíjanie elektromobilov, a ďalších približne 20% parkovacích miest bude mať prípravu na doplnenie nabíjačiek elektromobilov.

				8	Energetická efektivita, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie. Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami. Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadaviek, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené. Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií? □ Zabudované emisie sú nepriamym vplyvov stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov. Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosílnych palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebného materiálu, pri stavbe budovy a jej demolácii. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov. Doposiaľ sme sa z hľadiska energetickej a emisnej náročnosti zaoberali predovšetkým emisiami pri prevádzke budovy, teda tými, ktoré vznikajú pri vykurovaní a chladení. V minulosti, keď sa nestavali energeticky vysoko efektívne budovy, tvorila fáza prevádzky viac ako 90 percent emisií celého životného cyklu budovy. Keďže európske budovy budú v dôsledku klimatických politík čoraz energeticky účinnejšie a poháňané obnoviteľnými zdrojmi energie,	Zámer bude spĺňať zákonné požiadavky na energetickú efektivitu, v súlade so zákonom 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Energetická efektivita budov je dokladovaná energetickým certifikátom, ktorý bude tvoriť neoddeliteľnú súčasť kolaudačného konania, pričom predkladaný návrh cieli na certifikáciu A0. Použité technológie ktoré zlepšujú energetickú efektivitu sú uvedené v odpovedí 7. vyššie. S odpadmi z búracích prác sa bude nakladať v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 344/2022 Z. z. o stavebných odpadoch a odpadoch z demolácií. Pôvodca odpadu splní cieľ zabezpečiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu a odpadu z demolácie vrátane zásypov a podsypov ako náhrady za iné materiály v jednotlivom kalendárnom roku najmenej na 70 % hmotnosti takéhoto odpadu; tento cieľ sa uplatní na odpady uvedené v skupine číslo 17 Katalógu odpadov okrem nebezpečných odpadov a odpadu pod katalógovým číslom 17 05 04. Bližšie informácie o dekonštrukcií a nakladaní s odpadmi budú špecifikované v projektovej dokumentácií pre ďalšie stupne povoľovacieho procesu.

					do centra pozornosti sa čoraz viac dostávajú takzvané zabudované emisie. Tie vznikajú pri výrobe stavebných materiálov, pri výstavbe budovy, demolácii a odstránení stavby. Na vstupoch (výroba stavebných materiálov) ide o nepriamy vplyv na inom mieste, ktorý môže byť predmetom posudzovania iných zámerov (napr. cementáreň a fabrika na výrobu stavebných dielov) a treba uvažovať s tým, aby sa bilancia nezapočítavala dva krát. Na výstupoch je to priamy vplyv v podobe tvorby stavebných odpadov, ktoré je však možné ďalej spracúvať. Z uvedeného dôvodu žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolície či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu.	
				9	Žiadame vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/. Žiadame však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia; taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný.	Požiadavku berieme na vedomie. Všeobecne zrozumiteľné informácie o identifikovaných hlavných environmentálnych vplyvoch spolu s návrhom riešení navrhovateľa je uvedený v rámci zámeru navrhovanej činnosti.
				10	Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.	Požiadavku berieme na vedomie. Vyhodnotenie vplyvov na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia a dopravná sieť) je uvedený v rámci zámeru navrhovanej činnosti. Navrhovaná činnosť je v súlade s platnou územnou dokumentáciou mesta Bratislava.
				11	Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č.2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko.	Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti nepredpokladáme významné vplyvy na povrchové a podzemné vody lokality. Vzhľadom na zásobovanie vodou z existujúceho verejného vodovodu nie je predpoklad ovplyvnenia režimu prúdenia podzemných vôd. Splaškové vody budú odvádzané do kanalizácie napojenej na existujúcu verejnú kanalizáciu v množstvách v súlade so spotrebou vody pre sociálne účely v súlade s platnou legislatívou v danej oblasti. Technologické odpadové vody vznikať nebudú. Odpadové kontaminované vody z povrchového odtoku z

					Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.	povrchových parkovísk a spevnených plôch budú prečisťované cez odlučovače ropných látok. Potenciálnym negatívnym vplyvom na vodné pomery môže byť v tomto prípade opäť len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.
				12	Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a §27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z. z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z.z. . Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č.549/2007 Z. z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt. Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie (https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdravie.html) a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva. Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.	**HLUK** Pre navrhovanú činnosť bola vypracovaná Akustická štúdia "Revitalizácia a obnova brownfieldu v sanovanom území bývalého terminálu Bratislava – Rača" Ena CONSULT Topoľčany, s.r.o., 08/2023, ktorá tvorí prílohu zámeru. Predmetom štúdie je posúdenie akustickej situácie v dotknutom chránenom území po výstavbe logistického centra. <u>Závery akustickej štúdie:</u> Posudzované územie v okolí hlavnej zbernej komunikácie s hromadnou dopravou je podľa vyhlášky [2] zaradené do III. kategórie chránených území s prípustnou hodnotou 60 dB cez deň a večer a 50 dB v noci. Pre prevádzkové zdroje hluku, medzi ktoré patrí aj vnútroareálová doprava, je určená podľa tab. 1 prípustná hodnota hluku 50 dB cez deň a večer a 45 dB v noci. Podľa ustanovenia čl. 1.6. prílohy vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z [2] „ak je preukázané, že jestvujúci hluk z pozemnej dopravy prekračujúci prípustné hodnoty podľa tabuľky 1 pre kategórie územia II a III zapríčinený postupným narastaním dopravy nie je možné obmedziť dostupnými technickými opatreniami alebo organizačnými opatreniami bez podstatného narušenia dopravného výkonu, posudzovaná hodnota pre kategóriu územia II môže prekročiť prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku z pozemnej dopravy uvedené v tabuľke č. 1 najviac o 5 dB a pre kategórie územia III najviac o 10 dB". a) posúdenie nultého variantu - dominantným zdrojom hluku v riešenom území je cestná doprava na Rybničnej ul. a na ulici Na Pántoch. Ekvivalentné hladiny dopravného hluku vo vonkajšom prostredí pred fasádou bytového domu Diamant v blízkosti križovatky ulíc Rybničná a Na Pántoch v súčasnosti prekračujú prípustné hodnoty hluku stanovené pre III. kategóriu území (body V1 a V2) o menej ako 10 dB. Hluk pred najviac exponovanými fasádami bytových domov, ktoré sú vzdialenejšie od uvedenej križovatky, nepresahuje prípustné hodnoty v žiadnom referenčnom intervale (body V3 a V4). b) posúdenie vplyvu prírastku dopravy po realizácii projektu - hluk generovaný len dopravnými nárokmi navrhovanej činnosti v

						posudzovanej lokalite nepresahuje prípustné hodnoty stanovené pre III. kategóriu území. Po uvedení logistického areálu do prevádzky bol v riešenom území predikovaný nárast hluku najviac do 0,7 dB. Uvedený nárast hluku je z hľadiska subjektívneho vnímania sluchom zanedbateľný, z objektívneho hľadiska sa tento nárast pohybuje v rámci neistoty bežného merania hluku. Pre projektovú dokumentáciu na výstavbu bytového domu Diamant na Rybničnej ulici bola vypracovaná akustická štúdia [12], ktorej výsledkom bolo doporučenie na realizáciu protihlukových opatrení voči nadmernému hluku z dopravy na ul. Rybničnej a Na Pántoch. Protihlukové opatrenia boli založené na požiadavke dostatočnej zvukovej izolácii obvodového plášťa budovy a na možnosti vetrania obytných miestností pri zatvorených oknách. Vyššie navrhnuté opatrenia boli na budove realizované a ich účinnosť sa potvrdila v rámci kolaudačného konania akreditovaným meraním hluku, ktorého výsledky sú uvedené v protokole [13]. Z uvedeného je zrejmé, že už zrealizované protihlukové opatrenia na objekte bytového domu Diamant voči celkovému hluku z dopravy budú rovnako účinné aj voči hluku z dopravy generovanej navrhovanou činnosťou. c) posúdenie prevádzkového hluku – Vnútroareálová doprava skladového areálu sa posudzovala ako prevádzkový zdroj hluku spolu s hlukom na manipulačnej ploche pred nakladacími rampami a jednotkami VZT na strechách halových objektov. Predikované ekvivalentné hladiny akustického tlaku z prevádzkových zdrojov skladového areálu vo vonkajšom chránenom prostredí priľahlej obytnej zóny nepresahujú prípustné hodnoty hluku v referenčných intervaloch deň večer a noc **OVZDUŠIE** Za producenta emisií počas realizácie zámeru možno považovať vlastnú lokalitu počas výstavby navrhovanej činnosti. Počas výstavby dôjde k časovo obmedzenému, lokálnemu zaťaženiu kvalitou ovzdušia a to najmä: - činnosťou stavebných a montážnych mechanizmov, - prevádzkou motorových vozidiel v súvislosti so stavbou, - manipulácia s prašnými materiálmi v súvislosti so stavbou, - resuspenziou prachových častíc v rámci priestoru stavby. Stavebné a montážne mechanizmy a súvisiaca nákladná doprava budú zdrojom prašnosti a emisií. Znečistenie sa prejaví lokálne priamo na stavenisku a v menšej miere na prístupových komunikáciách. Vplyvy budú lokálne a dočasné, nepredpokladá sa

						zhoršenie kvality ovzdušia a intenzitu znečistenia je možné minimalizovať vhodnými opatreniami. Mobilných producentov emisií počas realizácie navrhovanej činnosti budú predstavovať vozidlá pri dovoze stavebných materiálov a technologických zariadení. Odhad takto vyprodukovaných emisií v celej etape realizácie nie je možné spoľahlivo predikovať. Emisie z vykurovania objektov vznikať nebudú. Na pokrytie potreby tepla pre objekty sú navrhnuté tepelné čerpadlá vzduch – vzduch a elektrické sálavé panely. Mobilných producentov emisií počas prevádzky navrhovanej činnosti budú predstavovať dopravné prostriedky zásobujúce prevádzku areálu. Režim jazdy bude mestský. Automobily produkujú emisie NOx, CO, prchavé organické látky (VOC) a zároveň sú zdrojom prašnosti (najmä frakcie PM10).
				13	Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z. z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z.	V plánovanej prevádzke nebudú inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia v zdraviu škodlivej intenzite. V objektoch navrhovanej činnosti sa nebude nakladať s materiálmi, ktoré by obsahovali prírodné rádionuklidy ani materiály s obsahom umelých rádionuklidov. Počas zriaďovania ani počas prevádzky navrhovanej činnosti sa nepredpokladá prevádzka otvorených generátorov vysokých a veľmi vysokých frekvencií ani zariadení, ktoré by také generátory obsahovali, tzn. zariadenia, ktoré by mohli byť pôvodcom nepriaznivých účinkov elektromagnetického žiarenia na zdravie.
				14	Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13). Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných našim združením nájdete tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne- opatrenia-zds/. Stanovenie podmienok podľa §29 ods.13 zákona EIA je uloženie povinnosti vecného plnenia voči životnému prostrediu ako subjektu práva sui generis, ktorým sa eliminuje alebo zmierňuje ujma na životnom prostredí ako subjektu práva sui generis. Takýto výklad vyplýva ako z §2 písm. d zákona EIA ale aj z	Požiadavka je v kompetencii príslušného orgánu štátnej správy, ktorý predmetné konanie zastrešuje a ktorý vydáva rozhodnutie zo zisťovacieho konania. Predpokladom aplikácie ustanovenia § 29 ods. 13 zákona EIA je skutočnosť, že navrhovanou činnosťou alebo jej zmenou dôjde k negatívnym vplyvom na životné prostredie, ktoré možno stanovením podmienok buď eliminovať úplne alebo aspoň zmierniť. Ak v priebehu zisťovacieho konania nebudú zistené zásadné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie alebo ak vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti s prihliadnutím na doručené stanoviská dotknutého orgánu, povoľujúceho orgánu, dotknutej obce alebo verejnosti nevyplynuli podmienky, ktoré by takéto vplyvy eliminovali, príp. zmiernili, prvostupňový správny

					ustanovenia §17 ods.1 zákona o životnom prostredí ale aj z konceptu súdnej ochrany životného prostredia (vymáhateľnosť práv životného prostredia ako subjektu práva sui generis) podľa §178 ods.3 SSP. Verejnosť a dotknutá verejnosť (vrátane ZDS) teda neháji svoje vlastné práva a záujmy ale práva a záujmy samotného životného prostredia. Pre uloženie povinnosti vecného plnenia je v zmysle zákona požiadavka jednoznačnosti a určitosti čo do rozsahu a druhu vecného plnenia; podľa §47 ods.2 správneho poriadku musí byť taktiež uvedený časový termín, do ktorého má byť tá-ktorá podmienka splnená. Uložením povinnosti vecného plnenia vzniká verejnoprávny záväzkový vzťah, v ktorom je povinným navrhovateľ a oprávneným je životné prostredie sui generis reprezentované verejnosťou (v danom prípade aj ZDS). Ide o záväzkový vzťah v zmysle definície §488 Občianskeho zákonníka, ktorý v súlade s §489 Občianskeho zákonníka vzniká verejnoprávnym titulom – rozhodnutím orgánu verejnej moci ako „záväzok vznikajúci z iných okolností uvedených v zákone“. Z uvedeného dôvodu je potrebné v konaní presne identifikovať environmentálnu ujmu v dôsledku predmetného zámeru ako aj jednoznačne a zrozumiteľne rozhodnúť o environmentálnych opatreniach, ktorými sa má táto ujma kompenzovať a predchádzať sa jej zväčšovaniu; v tomto ohľade sa vyžaduje aj súčinnosť navrhovateľa aby sám navrhol takéto opatrenia v samotnom zámere a/alebo v doplňujúcej informácii a následne odbornou diskusiou s verejnosťou a dotknutými orgánmi sa ustálil finálny rozsah opatrení aj na základe výsledkov tejto odbornej diskusie.	orgán ich vo výroku rozhodnutia ani nemusí uviesť. V posudzovanom prípade vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti možno dospieť k záveru, že nie je možné stanoviť iné podmienky ako tie, ktorých dodržiavanie vyplýva navrhovateľovi priamo zo zákona a súvisiacich právnych predpisov. Podľa § 2 zákona EIA má úrad pri vyhodnocovaní pripomienok zisťovať a vyhodnocovať, či eliminujú negatívne vplyvy resp. či zabezpečujú vysokú úroveň ochrany životného prostredia a či sa nenavrhuje efektívnejšia alternatíva. Ak sa preukáže, že podmienky navrhované ZDS neeliminujú negatívne vplyvy resp. sú v tomto smere neefektívne alebo existuje porovnateľná alternatíva, ktorá už ako podmienka v rozhodnutí uložená bola, nemusia sa takéto podmienky v rozhodnutí vôbec uviesť.
				15	Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf): - Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf) - Rašeliniská https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/ - Dažďové záhrady	BIOSOLÁRNE STRECHY Strecha každého objektu bude v celom rozsahu pripravená pre inštaláciu fotovoltických panelov – solárne polia. Plocha strechy, ktorá nebude pokrytá solárnymi panelmi bude riešená ako zelená. ZELENÉ FASÁDY Vybrané fasády objektov budú riešené ako zelené s popínavou zeleňou. VSAKOVANIE A ZADRŽIAVANIE DAŽĎOVÝCH VÔD: Pre likvidáciu dažďových vôd je navrhnuté vsakovacie jazierko v mieste bývalého ramena Dunaja. Do vsakovacieho jazierka budú napojené stoky cez výustné objekty so žabími klapkami. Jazierko má akumulačný objem cca 1800m3. Chýbajúci výpočtový akumulačný objem bude zachytávaný priamo v areáli v ĎAŽĎOVÝCH ZÁHRADÁCH, retenčných stokách, resp. retenčných nádržiach, ktoré budú umiestnené v rámci riešeného

					Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostyabilizačnej úlohe. □ Biosolárne strechy Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektráreň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá. □ Zelené fasády Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území. □ Retenčné a zelené parkoviská □ Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podložia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením. □ Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia. □ Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.	areálu a upresnené v ďalšom stupni PD. <u>SADOVÉ ÚPRAVY</u> Výsadba rastlín a založenie trávnikov má veľký význam na zabezpečenie ekologickej stability a prispieva k zlepšeniu životného prostredia. Vegetačné úpravy sú nedeliteľnou súčasťou výstavby pozemných stavieb a komunikácií a nie je ich možné nahradiť žiadnym technickým prvkom. Ich koncepcia vychádza v prvom rade z funkčnosti územia. Novovybudované zelené plochy dotvárajú areál, vhodne dopĺňajú architektúru stavieb. Územie je otvorené a výrazne slnečné, v letných mesiacoch sa môže prehrievať. Tam, kde to dovolia prevádzkové potreby areálu, ostanú zachované pôvodné spoločensky významne dreviny a priestor na rastlom teréne sa doplní o vyššiu zeleň - listnaté stromy. Pri návrhu zelene sa bude klásť dôraz na zachovanie spoločensky hodnotných druhov doplnených o nové druhy drevín s prihliadnutím na druhovú diverzitu. Priestor medzi a po obvode objektov tvoria priľahlé komunikácie a spevnené plochy. Medzi parkovacími státiami je navrhnutých niekoľko menších nespevnených plôch. Vysadia sa stromami s podrastom záhonov z pôdopokryvných kríkov a nižších okrasných tráv. Areál je na svažitom teréne, s úklonom SZ-JV. Po výškových úpravách terénu vznikne medzi exitujúcou cestnou a areálovou komunikáciou na severnej strane pozemku svah. V rámci sadových úprav sa celoplošne vysadí pôdopokryvnými kríkmi. Rastliny po odrastení svojím koreňovým systémom a horizontálnym vetvením spevnia zeminu a zmiernia jej možné splavovanie či zosuv. Vo vybraných častiach sa vysadia stromy formou aleje, líniovo. V rozvoľnenej skupine sa vysadia stromy v cípe na južnom konci pozemku a v centrálnej časti kde vznikne oddychová zóna – park. Na ostatných nespevnených plochách sa založí trávnik, na vybraných zelených plochách budú vysadené lúčne kvety. Na území navrhovanej činnosti sa nachádza zeleň náletového charakteru. V rámci navrhovanej výstavby dôjde k výrubu stromov, pri ktorom je potrebné postupovať v zmysle § 47 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
					Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom	Navrhovaná činnosť bola vyhodnotená na základe všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia.

					území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi	
					Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.	Informáciu berieme na vedomie.
					• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk. • Zásady Integrity konania ZDS: https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/ • Environmentálne princípy činnosti ZDS: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy- cinnosti-zds/	Požiadavka v kompetencii príslušného úradu.

Prílohy:

- Dendrologický posudok – Odborné posúdenie – spracovateľ Ing. Jana Bačová